

Rablás fényes nappal

CIPRUSI BANKSZÁMLAADÓ | Az unió alapelveivel ütközik a ciprusi mentőcsomag. Magyar tőke sok van ottani cégeknél, de megbecsülhetetlen, hogy ebből mekkora részt érint az új teher.

A tombombát dobott le Ciprusra az EU – foglalta össze véleményét Móró Tamás, a Concorde Értékpapír Zrt. vezető stratégiajához annak kapcsán, hogy az unió megadózta a ciprusi bankbetéteket. Az euróvezet és az IMF úgy szorította le a ciprusi mentőcsomag eredetileg 17 milliárdra becsült költségeit 10 milliárd eurónyi hitelcsomagra, hogy a különbséget lényegében a szigetországnak kellene, kellett volna belső forrásokból előteremtenie. Ezek közül 5,8 milliárdot hozhat a konyhára az, hogy megtakarításaik volumenétől függően egyszeri illetékek terhelik meg a ciprusi betéteket.

„Ember nincs, aki megmondaná, hogy per pillanat mennyi magyar érdekeltségű ciprusi cégekben heverő tőkét érint az EU javaslata” – mondta lapunknak egy a témát közelről ismerő forrásunk. Egyes becslések szerint, ha a teljes kivitt privát vagyon hazajönne, akkor az 100–150 milliárd forintot is elérhetne. De az egyáltalán nem szükségszerű, hogy egy magyarok birtokolta ciprusi cégnek ciprusi betéte is legyen. Az Opten adatai szerint a hazánkban bejelentett ciprusi érdekeltségű vállalatok több mint 800 milliárd forint árbevételű produkáltak. „Ha a ciprusi kormány elfogadja az új illetékekre tett javaslatot, akkor 1500 magyar érdekeltségű ciprusi vállalat kint lévő pénzeszközeinek akár 9,9 százalékat is elveszítheti egyik napról a másikra. Ez várhatóan a ciprusi offshore cégek számának jelentős csökkenéséhez vezet, ám kétségünk sem lehet afelől, hogy ezeknek a tőkemozgásoknak továbbra sem hazánk lesz az elsődleges célpontja” – közölte a társaság.

KILÖVÉS

A Magyar Nemzeti Bank statisztikái szerint ciprusi cégek Magyarországon csaknem 1000 milliárd forint értékben fektettek be, ezek jó része feltehetően magyar háttérű offshore cégektől származik. A becsléseket nehezíti, hogy az unió bankbetétdoázási ötlete egy adott pillanatban a bankszámlán lévő pénzre vonatkozik. Ennek részleteit a nicosiai parla-

ment által elfogadott törvénynek kell szabályozni majd. Ez retentő kiszámíthatatlanságot visz a rendszerbe. Ha mondjuk egy nagyvállalat számláján éppen akkor jelenik meg néhány milliárd dollár, mert ennyire van szükség valamilyen tranzakcióhoz, akkor erre vetik ki az adót. Ha alig pár euró van a számlán, akkor meg arra. Forrásaink szerint simán elképzelhető, hogy komplett üzletágakat tesznek tönkre ezzel, hiszen az adó pont elvihar az adott tranzakcióhoz szükséges pénz nyereségnyáját. Vagy mi lesz például egy külföldi bank pénzével, amely mond-

juk éppen egy nicosiai bankban helyeztet el pár napra egy nagyobb betétet a magasabb kamat reményében?

„Európa egyik pénzügyi központját akarják kilőni” – fogalmazott lapunknak egy a ciprusi offshore cégek alapítását és működését közelről ismerő forrásunk. Luxemburg, Hollandia és Anglia ezzel nagyon jól jár, nekik már régóta szúrja a szemüket az, ami Cipruson zajlik – tette hozzá. Karagich István, a BloChamps Capital Kft. ügyvezetője szerint Ciprus sajátossága, hogy itt privát célú, de valóban közösen köntösbe bújított vagyonok vannak. Vállalati for-

mában zajlik a vagyontranszfer, ellentétben mondjuk Svájjal, ahová magánbefektetések érkeznek egyéni céllal.

Az eurózóna szombati pénzügyminiszeri ülésén eldőltött, minden ciprusi bankbetétre vonatkozó adó óriási lakossági tiltakozást és bankfiókok előtti sorokat váltott ki Cipruson, valamint nagy eladási hullámot a világ tőkepiacain hétfő reggel. Az eredeti javaslat szerint a 100 ezer euró feletti betétekre 9,9, míg az az alattiakra 6,75 százalék adót vetnének ki. A nicosiai parlament keddre, lapzártánk utánra halasztotta a döntést a kérdésben. Ugyanakkor lapzártánkkor még az is elképzelhető volt, hogy az EU enyhít a nagy felháborodást keltett döntésen, és tiszteltetben tartva az egész Európára jellemző betétbiztosítási szabályokat, a kisebb betéteket békén hagyja.

ROSSZUL JÁRNAK

Az offshore cégek működését ismerő szakember lapunknak nyilatkozva úgy vélte, hogy ha valóban megvalósul az unió javas-

A LEGNAGYOBB CIPRUSI ÉRDEKELTSÉGŰ HAZAI CÉGEK*

Cég elnevezése	Árbevétel (ezer Ft)
ISD Dunaferr Dunai Vasmű Zrt.	272 882 000
Hungary-Meat Élelmiszeripari Termelő Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	74 208 438
SMR Automotive Mirror Technology Hungary Bt.	63 904 375
Cadence Design Systems Gazdasági Szolgáltató Kft.	34 993 779
Eurotransgaz Corporation Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	15 603 564
Kronspan-Mofa Hungary Farostelemezgyártó Kft.	13 331 101
West End Beruházó és Kereskedelmi Zrt.	12 438 043
Duná Kongresszus Ingatlanfejlesztő Kft.	12 333 488
Bonbonetti Choco Édesipari Kft.	11 873 859
Expert Kereskedelmi és Informatikai Zrt.	11 347 151

* 2011-es adóbevallások alapján

Forrás: Opten

lata, akkor az EU-s befektetési piac a teljes bizonytalanság állapotába juthat el. „Aki nek van vagonya van, az innenről kezdve csak olyan országban fektet be, amelynek nincsenek államháztartási problémái, és így nincs meg annak a kockázata, hogy valaha is ilyesfajta adó bevezetésére kényszerül” – mondta. A helyzet riasztó, mert az unió precedensét teremthet arra, hogy nagy államháztartási hiánnyal rendelkező országok miként finanszírozzák magukat.

Ha az EU valóban megadózta a bankszámlákat – lapzártánkkor ez még nem volt 100 százalék –, akkor nemcsak a ciprusi magánszemélyek járhatnak rosszul, de számos olyan multinacionális cég is, amely ott bonyolítja le európai pénzügyi tranzakcióinak nagy részét. Elég például csak a Coca-Colára gondolni, vagy a Demján Sándor nevéhez köthető TriGranitra.

Az EU döntésének, amellyel a betétesekre ruházta át a terhek egy részét, az elveken túl egy komoly gyakorlati következménye is lehet. Kérdéses, hogy a megállapodás hogyan kezeli a banki tőkeszerkezet senioritási kérdéseit, azaz a betétesek mögött álló alárendelt hitelezők és részvényesek teljesen lenullázódnak-e. Ez így lenne korrekt – jegyzi meg a Concorde vezető stratégiaja. Ráadásul a döntés azt sugallja, hogy az EU minden korábbi szándékával ellentétben nem mindegy, mely országban tartja a pénzét egy betétes. Ez pedig újabb tőkemegtérítési hullámot indíthat el a periféria felől, még akkor is, ha az illetékesek szerint csupán egyszeri esetről, speciálisan Ciprusra szabott megoldásról van szó. Ezt alátámasztja az a tény, hogy a ciprusi bankrendszerben lévő betétek nagyob részre EU-n kívüli, főként

orosz pénz, így a politikusok úgy gondolják, ez kevésbé fáj majd a helyieknek.

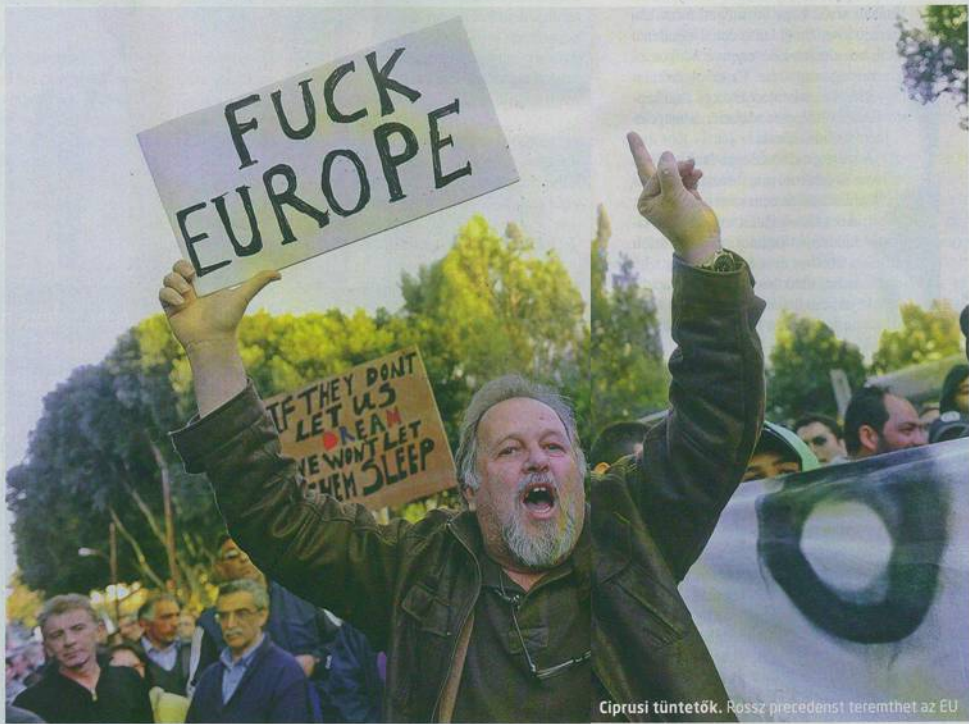
Ők azonban nem így gondolták. Március 16-án, szombaton sokan elkezdtek kivenni a pénzüket automatákon keresztül, volt, ahol már szombaton, másol vasárnapra kifogytak. Ezeket igyekeztek újratölteni, a kártyás fizetés is lehetséges volt, az online tranzakciókat azonban már péntek este korlátozták. Egy idő után, aki éppen készpénzt vett fel, így fogalmazott: „Ez nem más, mint rablás fényes nappal. Olyan, mintha valaki bejönné a házamba, és elvenné a pénztárcámat.” A bankpánik megakadályozása érdekében minden lehetséges eszközzel próbálják nyugtatni a lakosságot: a miniszterelnök közleményt adott ki, a média is igyekszik folyamatosan tájékoztatni a legfrissebb hírekről.

LEFELÉ A LEJTŐN

2011 nyarán az Evangelosz Florakis haditengerészeti támaszponton felrobbant 98 konténernyi robbanóanyag. Meghalt 13 ember, rengetegen megsebesültek, hatalmas lett az anyagi kár. Ciprus gazdaságára különösen nagy csapást mért a detonáció, mivel megsemmisítette a sziget legnagyobb erőművét, mely az áramtermelés több mint felét adta. A katasztrófa összköltsége EU-s becslések szerint a GDP 10 százalékára rúgott, ez tovább súlyosbította a már létező gondokat. Az ország bankrendszere jelentősen kitett a görög válságnak, túlbujánzott a bürokrácia, jelentős mértékű a korrupció és az adókerülés, elégtelen és diszfunkcionális a szabályozási környezet. A Bank of Cyprus vezetője már egy héttel a robbanás után jelentős megszorítások szükségességére hívta fel a figyelmet. Ezek viszont nem történtek meg, Dimitrisz Hrisztofiasz akkori miniszterelnök inkább az Oroszországtól kapott 2,5 milliárd eurós kölcsönnel akarta kihúzni. Nem jött neki össze.

DÓZSA GYÖRGY

Közreműködött: Brückner Gergely, Górfal Dorina, Béres Noémi

Ciprusi tüntetők. Rossz precedens! teremthet az EU